

## Jaké je tajemství kuriózního obrazu Ženy s knírkem?

**Valašsko** – Muzeum nabízí svým návštěvníkům řadu zajímavostí, poučení a hlavně zážitek při setkání se skutečnými historickými reáliemi a vzácnými předměty.

Tytéž hodnoty nabízí muzeum i svým zaměstnancům, a to včetně bonusu v podobě dobrodružného pátrání, mnohdy i s kuriózním podtextem. Jako třeba u obrazu „Ženy s knírkem“.

Muzeum ve Valašském Meziříčí má i konzervátorské pracoviště, do něhož našly cestu dva protějškové portréty, které byly pod vrstvou zažloutlého a rozpraskaného laku těžko čitelné: Muž s puškou a Žena s vějířkem – jak byly malby v dokumentaci z 50. let minulého století označeny (pušku ani vějíř však nebylo vidět). Obrazy se měly podrobit očištění, sejmutí horní vrstvy laku na olejové malbě a



podžehlení již poměrně zteřelého plátna. Při zdlouhavém snímání laku na portrétu ženy se po milimetrech objevovala původní barevnost obrazu: najednou bylo vidět, že žena nemá zelené šaty, ale bledě modré, že jsou zdobeny drobnými bílými kvítky a přepásány růžovou stuhou, že skutečně má v ruce drobný vějíř a že její půvabný úsměv je lemován knírkem.

Knírkem? A ta hnědá neupravená kštica pod krajkovým čepcem taky působí poněkud výstředně!

V muzejních sbírkách se sice nachází i socha vousaté světice (sv. Starosty), ale přece jen knírek u civilního portrétu jinak půvabné mladé dámy.

Obraz tedy získal hned nový (pracovní) název a pro historika umění i motivaci k dalšímu pátrání po jeho původu.

Po dohledání dárců obrazu a dalších reálií vyšlo najevo, že se jedná o portrét manželů Pavlíny (Marie Pavlíny) a Jana Fassmanových, majitelů a provozovatelů nejstaršího průmyslového podniku na Valašsku, rožnovské papírny. Malby pochází z doby kolem roku 1811, kdy si původně papírenský mistr Jan Fassman (1778–1840) vzal za ženu dceru majitelky papírny Anny Kieszlingové a rok nato se oba manželé stali i novými majiteli papírny, s jejichž jménem byla spojena až do roku 2010, kdy byl provoz papírny ukončen.

A co ten knírek? Ten na obraze ve skutečnosti namalován není, to jen prosvítá červenohnědá podkladová vrstva malby v místech, kde byl svrchní nános barvy menší. Ostatně přesvědčte se sami – obě malby od minulého týdne zdobí expozici zámku Kinských.

**Kamila Valoušková, historik umění Muzea regionu Valašsko, Valašské Meziříčí**  
**Foto: Detail portrétu Pavlíny Fassmanové, olej na plátně, kolem r. 1811, sbírka Muzea regionu Valašsko.**